

ÜNİTE 6

BİR DÜNYA KÜLTÜR

A. KÜLTÜREL FARKLILIKLAR

OKUMA

1. Aşağıdaki boşlukları şart kipi eki (-sA) ile dolduralım.

KÜLTÜRLERİMİZ BENZİYOR

Samet: Midori, dün senin ülken hakkında çok ilginç bir şey öğrendim.

Midori: Öyle mi? Ne öğrendin?

Samet: Japonya’da da çay Türkiye’deki gibi çok önemliymiş. Hatta birine çay ikram etmenin sanatı ve törenleri varmış.

Midori: Ah evet, eski zamanlardan bir gelenek. Sen Japonya’yı merak ediyorsun sanırım.

Samet: Evet, Japonya’yı görmeyi çok istiyorum. Git..... (1) seni ve aileni de ziyaret edebilir miyim?

Midori: Elbette, bu yaz git..... (2) beraber gidebiliriz. Benim şehrimi gezeriz. İste..... (3) bizimle kalabilirsin.

Samet: Teşekkür ederim Midori, çok misafirperversin. Bak, sizin bu özelliğiniz de Türklere benziyor. Bizim kültürümüzde de başka bir şehirden ya da ülkeden bir misafir gel..... (4) onu evimize davet ederiz. O misafir için güzel yemekler hazırlarız. Misafirin neye ihtiyacı var..... (5) vermeye çalışırız. Konukseverlik bizim için çok önemli.

Midori: Evet, Türkiye’deki bu kültürü çok seviyorum. Kim davet et..... (6) onun evine gitmeye çalışıyorum. İlk zamanlar karnım tok gidiyordum. Ama anladım ki o güzel yemekleri ye..... (7) ev sahibi çok üzülüyor.

Samet: Evet, çünkü o yemekleri senin için yapıyorlar. Aç değil..... (8) sadece tadına bakabilirsin ya da az yiyebilirsin.

Midori: Bunu öğrendikten sonra bütün gün yemek yemeden gidiyorum. Böylece bütün yemeklerden yiyebiliyorum. Giderken de bir ev hediyesi götürüyorum. Hediye al..... (9) da en azından bir tatlı götürüyorum. Ev sahibi çok seviniyor. Ama sizin kültürünüzde hediyeği hemen açıyorlar. Bizde beklemek gerekiyor.

Samet: Nasıl yani? Misafir gittikten sonra mı açıyorsunuz?

Midori: Mesela, ben sana bir hediye verdim. Ben aç de..... (10) açmamalısın. Japonya’da böyle.

Samet: İyi ama ya hediyeği çok merak et..... (11) ve sen hiç “Aç.” de..... ! (12)

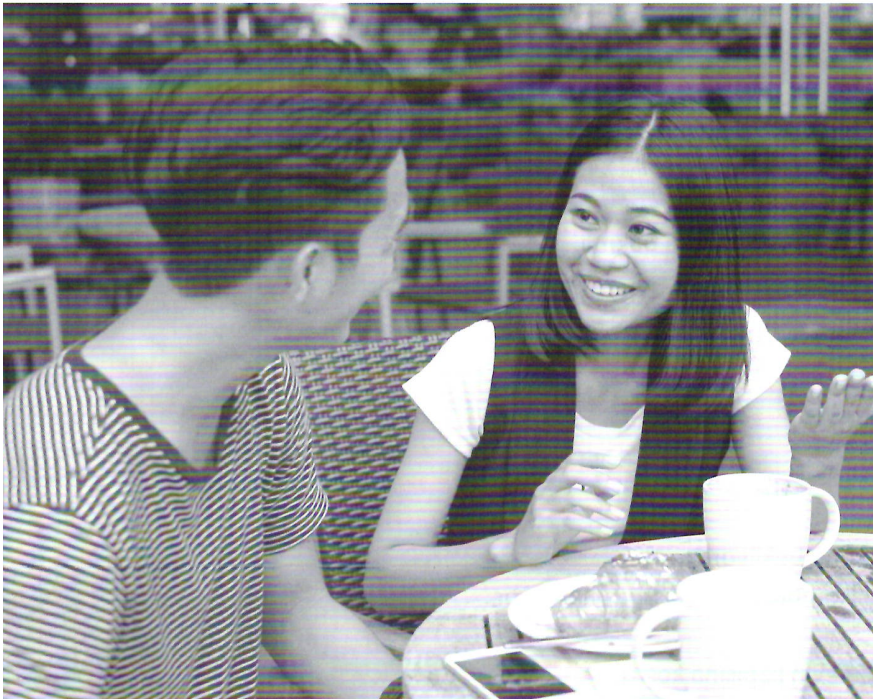
Midori: Demeyebilirim. Sabırlı olmalısın.

Samet: Çok zormuş! Bizim kültürümüzde biri sana bir hediye ver..... (13) hemen açmalısın ve teşekkür etmelisin. Bu hediye bir yiyecek..... (14) o kişiye de ikram etmelisin. Mesela sen bana bir tatlı getir..... (15) yemekten sonra beraber yeriz.

Midori: Evet, bunu da öğrendim. Bu yüzden misafirliğe giderken ben o gün hangi tatlıyı yemek iste..... (16) ondan alıyorum.

Samet: Çok iyi fikir. Biz Türklere yaşamayı çok iyi öğrenmişsin. Birlikte Japonya’yı gez..... (17) sen de bana böyle bilgileri öğretmelisin.

Midori: Tabii ki!



DİL BİLGİSİ

2. Aşağıdaki boşlukları şart kipinin olumlusu ve olumsuzu ile dolduralım.

1. Aylin bu kadar kıskanç..... niye hâlâ onunla arkadaşlık ediyorsun?
2. Saatin bozuk..... benim iyi bir tamircim var.
3. Pasta taze geri götürebilirim.
4. Odasında kantindedir, oraya bakın.
5. Ahmetler evde..... akşama onlara gidelim mi?
6. Moralin bozuk..... Boğaz'a gidelim. Sana iyi gelir.
7. Bilgisayar sana lazım ben kullanabilir miyim?
8. Yorgun bu akşam yemeğe misafir çağıralım mı?
9. Yeni işinde mutlu başka işlere de bakabilirsin.
10. Eğer mümkün..... yanınıza oturabilir miyim?

3. Aşağıdaki boşlukları şart kipiyle dolduralım.

1. Dayımlara git..... bana haber verin. Ben de gelirim.
2. Çok pratik yap..... başarılı olamazsın.
3. Sınavın iyi geç..... niçin telaşlanıyorsun?
4. Evden erken çık..... derse yetişemem.
5. Televizyondan rahatsız ol..... sesini biraz daha açabilir miyim?
6. Markete git..... bana da bir ekmek alır mısınız?
7. Bu filmi daha önce gör..... beraber izleyelim mi?
8. Bugün senin doğum günün. Nereye gitmek iste..... oraya gidelim.
9. Hava soğuk, dışarı çık..... üstüne bir şeyler al.
10. Para bul..... hemen tatile çıkar.
11. Bebek uyu..... yüksek sesle konuşmayalım.
12. İstanbul'a gel..... önceden haber ver.
13. Giyim alışverişi yap..... ucuzluğu bekle.
14. Trafik çok sıkışık, sakın arabanla çıkma. Tramvaya bin..... konsere yetişemezsin.

4. Aşağıdaki cümleleri eşleştirelim.

- | | |
|-------------------------------------|---|
| 1. Elektrik faturasını ödemezsen | a. kolayca iş bulamam. |
| 2. Eğer yorgunsan | b. bana da anlat. |
| 3. Kalbini kırdıysam | c. bu kitabı bana verebilir misin? |
| 4. Fırındaki yemek piştiyse | ç. çıkarabilirsin. |
| 5. Türkçeyi iyi konuşamazsam | d. ben sana oraya kadar eşlik edeyim. |
| 6. Tavuk yemiyorsan | e. muhakkak bir işi çıkmıştır. |
| 7. Okumuyorsan | f. yanında sigara içmeyeyim. |
| 8. Ders çalışıyorsan | g. şu kafede beraber içelim. |
| 9. Rahatsız oluyorsan | ğ. güzel bir ödül kazanacaksın. |
| 10. Adresi bilmiyorsan | h. hemen dinlenmelisin. |
| 11. Eve zamanında dönmemişse | ı. kesilecektir. |
| 12. Bu dilbilgisi kuralını anlarsan | i. özür dilerim. |
| 13. Türkçe biliyorsan | j. beni anlarsın. |
| 14. Türk kahvesini seviyorsan | k. sana dışarıdan başka bir şey sipariş edelim. |
| 15. Bu soruyu bilersen | l. seni rahatsız etmeyeyim. |

15. Ev al..... neden para biriktiriyorlar?
16. Dışarıda yemek ye..... eve gidelim mi? Çok yorgunum.
17. Arkadaşına hediye al..... Akmerkez'e git, ucuzluk başladı.
18. Dışın ağrı..... mutlaka dişçiye gitmelisin.
19. Arkadaşına uğra..... erken gelir.
20. Yemeği hazırla..... yiyelim artık, karnım çok acıktı.
21. Alexandra, İstanbul'a gel..... beni mutlaka arar.
22. Derslere düzenli gir..... Türkçeyi çabuk öğrenirsin.
23. Televizyonu izle..... bu olaydan mutlaka haberi olmuştur.
24. Ders hâlâ başla..... çok şanslıyız. Çünkü geç kaldık.
25. O buna karar ver..... kimse onu kararından vazgeçiremez.

ÜNİTE 6

BİR DÜNYA KÜLTÜR

B. HAYAT TARZLARI

OKUMA

1. Aşağıdaki boşlukları şart kipinin hikâyesi (–sAydı) ile tamamlayalım.

DERSE NEDEN GELMEDİN?

Mina: Muhammed güneydın! İyi misin? Dün okula gelmedin, seni merak ettik. Sana mesaj gönderdim ama sen cevap vermedin.

Muhammed: Güneydın Mina! İyiyim sağ ol, sen de iyi misin? Evet, dün gelemedim çünkü üniversitenin öğrenci işlerine gitmem gerekti.

Mina: Keşke gelseydin, hoca bütün konuların tekrarını yaptı.

Muhammed: Gerçekten mi? Offf! Keşke gelseydim. Ama eğer öğrenci işlerine git..... (1) önemli bir evrakı veremezdim. Bu nedenle gitmeye mecburdum.

Mina: Eğer dün gel..... (2) sen de bizimle birlikte tekrar yapardın. Neden öğrenci işlerine başka bir zaman gitmedin?

Muhammed: Çünkü bana bir önceki gün mail gönderdiler ve çok önemli bir evrak istediler. Evrakı götür..... (3) bursumla ilgili bir sorun olurdu.

Mina: Anladım, haklısın. Dün okula evrakı götürmek zorunda ol..... (4) sen de öğretmene sorularını sorabilirdin. Çünkü hepimiz zor konuları tekrar ettik ve sorular çözdük.

Muhammed: Eğer ben de sorularımı sor..... (5), sınava daha rahat hazırlanabilirdim.

Mina: Merak etme, hocamız bugün gene tekrar yapacak.

Muhammed: Buna çok sevindim, eğer biz bugün tekrar yap..... (6) inan çok üzülürdüm. Çünkü tüm derslere geldim, konuları biliyorum ama tekrar yapınca sınava rahat bir şekilde hazırlanıyoruz.

Mina: Kesinlikle katılıyorum. Lütfen bir daha derse gelmeden önce hocaya mutlaka sor. Ertesi gün ne yapacak? Sınav var mı?

Muhammed: Haklısın. Eğer hoca ile önceden konuş..... (7) ya da mesaj gönder..... (8) ben de dün gelebilirdim. Öğrenci işlerine bugün giderdim.

Mina: Peki, öğrenci işleri ne dedi? Evrak çok acil miymiş?

Muhammed: Hiç acil değilmiş! Yani dün yerine bugün ya da başka bir gün evrakı teslim et (9) hiç sorun olmazdı.

Mina: Ya, öyle mi? Neyse ki bugün derse erken geldin. Bence derse girmeden önce hoca ile konuşup dünkü durumunu anlat. Bir de bugün geç kal..... (10) ya da derse gelmeseydin, hoca anlayış göstermeyebilirdi çünkü sınav haftasındayız.

Muhammed: Haklısın. Ben bir hocaya bakayım. Belki kantindedir.



DİL BİLGİSİ

2. Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

1. Daha çok zamanım ol..... seni sık sık ziyaret ederdim.
2. Ahmet hastalan..... okula giderdi.
3. Eğer biz ses çıkar..... bebek uyanmazdı.
4. Onu davet et..... akşam yemeğine gelirdi.
5. Senin yerinde ol..... oraya gitmezdim.
6. Yeterince para kazan..... o evi alır mıydın?
7. Sana o elbiseyi al..... mezuniyet töreninde giyer miydin?
8. Acele et..... okula geç kalırdık.
9. Acele et..... okula geç kalmazdık.
10. Eğer daha çok spor yap..... daha sağlıklı kişiler olurduk.

3. Aşağıdaki cümleleri eşleştirelim.

- | | |
|--|--|
| 1. Yağmur yağsaydı | a. dünya turuna çıkardı. |
| 2. Eğer Merve'ye sorsaydın | b. dışarı çıkmak için daha çok vaktim olurdu. |
| 3. Öğretmenimiz zengin olsaydı | c. Ayşe dışarı çıkmazdı. |
| 4. Çocuklar bana ev işlerimde yardım etselerdi | d. sana seve seve yardım ederdi. |
| 5. Eğer para ödemeseydim | e. benzinlikte arabayı yıkayamazdın. |
| 6. Eğer cevabı bilseydim | f. hastalanırdı. Çünkü bayatmış. |
| 7. Eğer şehirde hava kirliliği olmasaydı | g. kazada bu kadar yaralanmazdı. |
| 8. Motosikletli adam kask taksaydı | ğ. ölebilirdi. |
| 9. Eğer yaralı kuşla ilgilenmeseydik | h. insanlar daha sağlıklı bir ortamda yaşardı. |
| 10. Pastayı yeseydi | ı. sana söyledim. |

4. Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

1. Ünlü bir kişiyle tanışsaydım
2. Eğer Türkçe öğrenmeseydim
3. Eğer geçmişe gidebilseydim
4. Eğer başka bir ülkede yaşasaydım.....
5. Eğer çok param olsaydı
6. iyi bir öğretmen olurum.
7. üç çocuğum olurdu.
8. ailemle vakit geçirmek isterdim.
9. derslerimde başarısız olurum.
10. bugün başka bir ülkede olurum.

ÜNİTE 6

BİR DÜNYA KÜLTÜR C. FESTİVALLER

OKUMA

1. Aşağıdaki boşlukları zarf- fiil ekleri ile dolduralım.

YAĞMURLU BİR GÜN

O gün hava çok yağmurluydu. Dersim 17.30'da bitti. Ders bit..... bit.....(1) okuldan koş..... koş..... (2) çıktım. Sonra fark ettim ki şemsiyem yanımda yoktu, sınıfta unutmuşum. Hemen okula geri dönüp sınıftan şemsiyemi aldım ve Karaköy'deki vapur iskelesine doğru yürümeye başladım. Yağmur hiç durmadan yağıyordu ve aynı zamanda rüzgâr da vardı. "İstanbul'a gel..... gel..... (3) ilk defa bu kadar kötü bir hava görüyorum" diye düşündüm. Kadıköy'e gitmek için vapura binmem gerekiyordu. Vapurun kalkmasına beş dakika vardı. Koş..... koş..... (4) iskeleye gittim. İskeleye varınca kalabalığı gördüm. "Acaba vapura binmesem mi?" diye düşündüm. Ama sonra vazgeçtim. Vapura binmek için sıraya girdim. Tam sıraya gir..... (5) kafamda çok şiddetli bir acı hissettim. Birinin şemsiyesi kafama çarpmıştı. Ben sıraya gir..... (6) arkamdaki kadın şemsiyesini kapatmaya çalışıyordu. Hemen benden özür diledi ben de gülümseyerek başımı salladım.

Vapura biniş saati geldi. Herkes biraz aceleyle biraz da korkuyla vapura binmeye başladı. Rüzgârlı havada deniz yolculuğu pek çok kişi için korkunçtu. Vapura bin..... bin..... (7) herkes gibi ben de cam kenarında bir yer aradım ve oturdum. Kısa bir süre sonra midem bulanmaya başladı çünkü bin..... (8) vapur sallanıyordu. Biraz sakinleşmek için gözlerimi kapattım. Gözlerimi kapat..... kapat..... (9) birisi elimi tuttu. Gözlerimi açınca o minik çocuğu gördüm. Çok korkmuştu ve gözlerimin içine bakarak elimi tutuyordu. İkimiz de birbirimize gülümsedik. Ellerini sıkıca tuttum, beraber denizi ve yağmuru seyrettik. "Minik çocuk ellerimi tut..... (10) daha az korkuyor." diye düşündüm ve mutlu oldum. Kısa süre sonra Kadıköy iskelesine vardık. Vapur iskeleye yanaş..... yanaş..... (11) çocuk annesi ile birlikte yanımdan uzaklaştı. Vapurdaki herkes inince ben de indim. Vapurdan indikten sonra yürü..... yürü..... (12) iskeledeki en yakın büfeye gittim. Büfeden bir gazete aldım. "İstanbul'a gel.....gel..... (13) bu gazeteyi okuyorum acaba başka bir gazete alsam mı?" diye kendime sordum. Ama sonra yine aynı gazeteyi almaya karar verdim. Gazeteyi elime al..... (14) hemen ilk sayfada bir festival haberi gördüm. Çok merak ettim ama gazeteyi evde okumak üzere çantama koydum ve büfeden ayrıldım. Eve giderken yolda bir simitçi gördüm ve hemen bir simit aldım. Simiti ye..... ye..... (15) eve doğru yürümeye başladım. Yağmur yağmaya devam ediyordu. Çok ıslanmışım.



DİL BİLGİSİ

2. Aşağıdaki cümleleri örnekteki gibi tekrar yazalım.

Örnek:

Kızım eve geldiğimizden beri uyuyor.

Kızım eve geldi geleli uyuyor.

Kızım eve geleli uyuyor.

1. Hastalandığından beri ağzına bir lokma bir şey koymuyor.

2. Araba aldığımdan beri hafta sonları evde oturmuyoruz.

3. Yeni evimize taşındığımızdan beri hiç misafir gelmedi.

4. Zengin olduğundan beri çok değişti.

5. İstanbul'a geldiğimden beri hastayım.

3. Aşağıdaki cümleleri "-AlI" ve "-DİğİndAn beri" kullanarak birleştirilim.

1. Aykut telefon etmedi. Çok uzun zaman oldu.

6. Ben buraya geldim. O zamandan bu yana yağmur yağıyor.

2. Hasan evlendi. O zamandan beri çok değişti.

7. Doktora gittin. O zamandan beri hiç kilo almadın mı?

3. Ablam İstanbul'a geldi. O zamandan beri aynı şirkette çalışıyor.

8. Onun kötü bir insan olduğunu anladık. Bir daha yüzüne bile bakmadık.

4. Çocuk salıncaktan düştü. O zamandan beri sürekli ağlıyor.

9. Almanya'ya taşındı. O zamandan bu yana bizi aramadı.

5. Zeynep İtalya'ya gitti. O zamandan beri görüşemiyoruz.

10. Türkiye'ye geldim, kursa başladım. Hâlâ devam ediyorum.

4. Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

1. Onu görmeyeli
2. Onunla konuştum konuşalı
3. Biz alışverişe çıkmayalı
4. Onlar tatile gitti gideli
5. Oğlundan haber aldın alalı
6. Ömer'le ayrıldığımdan beri
7. O haberi seyrettiğimden beri
8. O filmi izlediğimden beri
9. Spora başlayalı
10. Annem geldi geleli

5. Aşağıdaki cümleleri "-AlI" ve "-DİğİndAn beri" kullanarak tamamlayalım.

1. çok uzun zaman oldu.
2. üç yıl geçti.
3. onunla konuşmuyorum.
4. düzenli spor yapıyorum.
5. sağlığına dikkat ediyor.
6. ağlıyor.
7. çok mutluyuz.
8. hiç vaktin yok.
9. temizlik yapıyorum.
10. hayatım değişti.